NAVO-DEPOTS

‘Blootstelling aan chroom-6 leidt tot uitvallende tanden’

Zeker 20 oud-werknemers van NAVO-depots kregen gebitsproblemen, volgens hen doordat ze werkten met verf met chroom-6.

Door onze correspondent
Annette Toonen

HEERLEN. Zeker twintig oud-medewerkers van NAVO-depots die zijn blootgesteld aan verf met daarin het kankerverwekkende chroom-6 hebben last van afbrokkelende tanden. Dat zijn er meer dan tot nu toe bekend. In recente publicatieis is gesproken over tien gevallen.

Op vijf NAVO-depots in de grensstreek werd tussen 1984 en 2006 NAVO-materieel onderhouden. Er werkten in die periode tussen de tweeduizend en drieduizend mensen, in dienst van het ministerie van Defensie.

Uit een vragenlijst onder oud-werknemers, die *NRC* mocht inzien, bleek in 2015 dat 22 van de 220 mensen die reageerden, problemen hadden met hun gebit. „Niet normaal”, constateerden de initiatiefnemers van de enquête, twee oud-medewerkers.

Advocaat Rob Bedaux uit Heerlen, die de belangen behartigt van ruim honderd oud-medewerkers, heeft acht mensen met afbrokkelende tanden geregistreerd. Letselschade-expert Yme Drost schat dat er onder zijn honderden chroom-6-cliënten twintig zijn met gebitsproblemen. Oud-medewerkers zeggen veel collega’s met gebitsproblemen te kennen.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat onderzoek deed naar chroom-6-blootstelling op de NAVO-depots, heeft naar de gebitsproblemen gekeken, maar geconcludeerd dat er „geen of onvoldoende wetenschappelijk bewijs” is voor een relatie tussen afbrokkelende tanden en blootstelling aan chroom-6.

> Volgens het RIVM is er ‘niet voldoende bewijs’ dat chroom-6 de oorzaak is

Op Amerikaanse websites wordt die relatie wel gelegd, onder meer door het Agency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR), een federale instantie voor publieke gezondheid die door het RIVM is geraadpleegd. In het specifieke ATSDR-document waarop het RIVM zich mede baseert, staat dat Braziliaanse arbeiders die in de galvaniseerindustrie zijn blootgesteld aan chroom-6 last kregen van verkleuring en slijtage van hun gebit. Het betreft een studie van ‘Gomes’ uit 1972.

Het RIVM ziet in deze studie en nog een tweede studie onder Indiase fabrieksarbeiders (Qayyum, 2012) echter „niet voldoende bewijs” voor tandproblemen door chroom-6. De woordvoerder: „Het kan zijn dat de tanderosie die is opgetreden, is veroorzaakt door andere stoffen of door slechte tandzorg.”

Het rijksinstituut sluit niet uit dat afbrokkelende tanden het gevolg zijn van blootstelling aan andere toxische stoffen dan chroom-6. Het RIVM doet nog onderzoek naar de gezondheidseffecten van andere bestanddelen in CARC, de verf waarmee tanks en jeeps zijn beschilderd.

Tanden en kiezen kunnen bij iedereen afbrokkelen of slijten door bijvoorbeeld tandenknarsen of het drinken van zure dranken, volgens Albert Feilzer, decaan en hoogleraar algemene tandheelkunde van Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam. „Maar als zaken afwijken, en daar lijkt het hier op, zou het de moeite waard zijn dat te onderzoeken.”

[+] **Tanden in de soep,** pagina 4-5